

Teurasnautaohje

Kun myyt teuraita, noudata turvallisen eläinkaupan pelisääntöjä ja myy vain terveitä eläimiä. Näin varmistat eläinten sujuvan noudon ja tilan tautisuojausten.

1. Huolehdi, että tilasi kuuluu Nasevaan ja terveydenhuoltokäynnit tehdään säännöllisesti.
2. Noudata ETT:n ohjeita tartuntojen leviämisen ehkäisemiseksi sekä ETT:n ja Ruokaviraston tuontiohjeita.
3. Ilmoita välittömästi tarttuvien tautien oireista tai tautiepäilystä teurastamon kuljetussuunnitteluun ja muille tarvittaville tahoille. Suositus: laita Nasevaan merkintä erityistilanteesta.
4. Vastat asianmukaisesta tautisuojauksesta lastauksen yhteydessä:
  - Tuo yksittäiset teuraseläimet ulos tai siirrä ne erilliseen lastaustilaan tai noutopaikkaan.
  - Valikoi teuraseläimet valmiiksi ennen noutoa ja ohjaa ne navetassa auton lähetyville. Autoon ohjaus tehdään kuljettajien toimesta. Järjestä kuljettajille mahdollisuus käsienpesuun ja saappaiden puhdistukseen. Puhdista ja desinfioi alue, missä kuljettaja on liikkunut teuraiden noudon yhteydessä.
  - Jos kuljettaja joutuu noutamaan eläimet navetasta, on tartuntariskiä kuljetuksissa mahdotonta hallita ja vastuu on karjanomistajalla.
5. Eläinten käsittelyn lastauksessa on oltava asianmukaista. Varmista, että lastauspaikalla on riittävä määrä irtoaitoja valmiina eläinten erottelun ja autoon ohjaamisen järjestämiseksi, mikäli tilallasi ei ole kiinteää lastauskujaa.

Nauta on kuljetus- ja teuraskelpoinen, kun se on:

- + Asianmukaisesti ilmoitettu teurastukseen, ketjuinformaatiolomake täytetty ja toimitettu teurastamolle
- + Korvamerkitty ja tunnistettu
- + Yleisvoinniltaan terve
- + Todettu liikkeiltään normaaliksi ja tukeutuu kaikille neljälle jalalle
- + Karvapeitteeltään puhdas tai puhdistettu
- + Lääkinnän jälkeen tarkastettu, että varoajat ovat päättyneet
- + Vapaa tartunnallisten tautien merkeistä tai oireista

Nauta on kuljetus- ja teuraskelvoton, kun:

- Se on puutteellisesti merkitty eikä tunnistettavissa
- Ketjuinformaatio- ja lääkitystiedot ovat puutteelliset
- Tilalla on todettu tai epäilty lakisääteisesti vastustettava tarttuva tauti (MMM asetus vastustettavista eläintaudeista)
- Sille aiheutuisi kuljetuksesta tarpeetonta kärsimystä

- Se ei varaa kaikkiin jalkoihinsa
- Se on kuumeinen tai yleisvoinniltaan heikentynyt
- Se on heikkokuntoinen, laiha tai kuihtunut
- Se on lantainen, lantapeitettä on mahan alla tai raajojen sisäpuolella tai lantapanssari
- Poikimiseen on alle kuukausi tai poikimisesta on alle viikko
- Sillä on vakavia avohaavoja tai sisäelinten esiinluiskahdus, joka voi pahentua kuljetuksen aikana

Teurasnaudan laatupoikkeamat

Ilmoita vajaakuntoisesta eläimestä, likaisuudesta tai muista poikkeamista aina etukäteen teurastamolle ketjuinformaatiolomakkeella. Jos olet epävarma eläimen kuljetuskuntoisuudesta tai teurastuskelpoisuudesta, ota etukäteen yhteys tarkastuseläinlääkäriin tai teurastamon alkutuotantoon.

Laatupoikkeamien määrää seurataan teurasraporttien avulla. Niitä vähennetään yhteistyössä tilan kanssa. Tarkastuseläinlääkäri ilmoittaa havainnoistaan läänineläinlääkärille lainsäädännön mukaisesti.

Lantaisuus

Lantaista eläintä ei saa lähettää teurastamolle. Eläinten likaantuminen tulee estää ennalta. Lantainen eläin on hygieniariski, josta voi aiheutua ihmiselle tarttuvia tauteja kuten EHEC.

Sairas eläin

Eläinten sairaudet tulee hoitaa välittömästi ja parantumaton eläin tulee lopettaa asianmukaisesti tilalla. Sairas eläin ei ole kuljetus- ja teuraskelpoinen.

Heikkokuntoisuus

Hoitopäätös tulee tehdä viipymättä. Hoitamattomana sairaus johtaa usein eläimen kunnon pysyvään heikkenemiseen.

Ontuvat eläimet

Voimakkaasti ontuva eläin ei ole kuljetuskelpoinen. Ontumisen syy tulee selvittää heti eläimen sairastuttua ja eläin tulee hoitaa asianmukaisesti. Jos eläimen kunto heikkenee hoidosta huolimatta, on eläin syytä lopettaa asianmukaisesti.

Utaretulehdus ja vedinvauriot

Äkillistä utaretulehdusta sairastava eläin tulee hoitaa välittömästi. Kroonista, kuumeetonta utaretulehdusta sairastava hyväkuntoinen eläin voidaan lähettää teuraaksi. Vedinvaurio, johon ei liity tulehdusta, ei ole este kuljetukselle.

Muut tapaturmat, paiseet, emättimen tai peräsuolen esiinluiskahdus

Paiseet aiheuttavat vakavan hygieniariskin teurastamossa. Hyväkuntoinen eläin, jolla on esimerkiksi sarvivamma, yksittäinen pieni paise tai palautuva emättimen tai peräsuolen esiinluiskahdus, voidaan lähettää teurastamoon. Näistä on kuitenkin syytä ilmoittaa etukäteen turvallisen kuljetuksen järjestämiseksi, lisäksi ilmoitus on tehtävä ketjuinformaatiolomakkeeseen.

Kuljetuksessa kuollut tai loukkaantunut eläin

Jos eläin kuolee autoon, tarkastuseläinlääkäri selvittää kuolinsyyn ja syyn ajankohdan. Selvityksen perusteella määritetään mahdolliset korvausperusteet. Kuljetuksessa loukkaantuneen eläimen teuraskelpoisuuden määrittää tarkastuseläinlääkäri.

Korvamerkin puuttuminen

Jos korvamerkki vaurioituu tai putoaa, on nautaeläimen pitäjän tilattava viipymättä uusi korvamerkki (korvausmerkki) ja kiinnitettävä se välittömästi vaurioituneen tai pudonneen merkin tilalle. Poikkeuksellisessa tilanteessa, kun eläimen korvamerkki putoaa juuri ennen teuraskuljetusta eikä sille ole mahdollista saada enää normaalia korvausmerkkiä ennen lastausta, toisena korvamerkkinä voi käyttää erityistä punaista korvamerkkiä (tilapäismerkki). Pelkästään punaisella tilapäismerkkillä merkittyä eläintä ei voi lähettää teurastamoon. Tähän merkkiin on kirjoitettava käsin eläimen oma EU-tunnus. Käytetyn tilapäismerkin numero ja EU-tunnus on kirjattava ylös. Jos eläimen korva on vaurioitunut eikä korvausmerkkiä tai tilapäismerkkiä saada kiinnitetyksi, tai eläimen käsittelyvaikeuksien takia toisen merkin kiinnittäminen olisi tarpeettoman vaarallista, eläin voidaan lähettää teuraaksi merkittynä yhdellä korvamerkillä (Ruokaviraston ohje 16007/3). Korvamerkkien kiinnittäminen ei ole kuljettajan tehtävä.